

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

Баянговь сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитын код: БНА-2023/15/НА-СТА-ТТЗ

Баянхонгор
2023 он

Тэргүүлэх аудитор: Б.Мөнхбат

Утас: 99007576 Цахим хаяг: munkhbatb@audit.gov.mn

Аудитын менежер: А.Цээням

Утас: 99442140 Цахим хаяг: tseenyama@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: М.Алтантуяа

Утас: 99061861 Цахим хаяг: altantuayamj@audit.gov.mn

Цахим хуудас: www.audit.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

4. Агуулга

4.	Агуулга	1
1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ		2
5.	2. Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	4
2.1	Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан	4
2.2	Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан.....	5
2.3	Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	8
2.4	Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	11
2.5	Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	12
4.6	Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан.....	13
6.	3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА	14
3.1	Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа	14
3.2	Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт	14
3.3	Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	14
3.4	Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд	15
4.	АУДИТЫН ТАЙЛАН	21
4.1.	Ерөнхий зүйл.....	21
4.2	Материаллаг байдал.....	22
4.3	Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт	22
4.4	Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	23
4.5	Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт.....	23
4.7	Аудитын гол асуудал	24
5.	Аудитын илрүүлэлт	24
5.1	Зөвлөмж	24
5.2	Албан шаардлага	25
6.	АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ	26

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагуудын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
ТТЗ	Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч
ТШЗ	Төсвийн шууд захирагч
ИТХ	Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал
ОНХС	Орон нутгийн хөгжлийн сан
СХС	Сум хөгжүүлэх сан

**БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

310 дугаар байр, Лувсанданзанжанцангийн
өргөн чөлөө 3 дугаар гудамж, Номгон 1 дүгээр баг,
Баянхонгор сум, Баянхонгор аймаг, 64101
Утас: (976) 70442584
Цахим шуудан: procurement.bayankhongor@audit.gov.mn

2023.03.23 № 2/114
танай _____ -ны № _____ -т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.3-д заасны дагуу Баянговь сумын Засаг даргын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Баянговь сумын Засаг даргын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан.

Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Байгууллагын удирдлага нь санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангаа бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх зарчмыг ашигласан байна. Цаашид тус байгууллагын талаар чиг үүрэг нь өөрчлөгдөж татан буугдах, нэгдэх асуудал гараагүй тул байгууллагын тасралтгүй байдлын талаар нөхцөл үүсээгүй гэж үзсэн болно.

Аудитын гол асуудал

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй, зохистой гэж үзлээ.

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Байгууллагын жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 6 зорилтын хүрээнд 119

005020449

арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөснөөс 90 хувийн гүйцэтгэлтэй гэж тайлагнасан байна.

Баянговь сумын Засаг даргын санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангаас бусад үйл ажиллагааны тайлан, мэдээ, гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлт зэрэг мэдээлэлтэй танилцсан. Танилцахад материаллаг буруу илэрхийлсэн зүйл илрээгүй.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Сумын Засаг дарга санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР

Б.МӨНХБАТ

Баянговь сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-146,176.7	-179,640.0
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	670,796.1	274,573.8
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-443,960.9	-217,629.0
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	298,571.1	83,724.8
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-180,403.8	-56,963.7
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	209,800.0	209,800.0
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	-58,608.0	-67,000.0
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	299,458.1	321,072.6
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-160,276.3	-181,243.8
39217	Ном	33,166.7	317.0
39300	Биет бус хөрөнгө	65,030.0	24,868.0
39301	Програм хангамж	2,080.0	850.0
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,750.0	-850.0
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	64,700.0	24,868.0
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	6,866,508.4	2,431,999.8
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	28,858.8	4,541.9
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	28,858.8	4,541.9
41300	Өглөг	28,858.8	4,541.9
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	6,419.1	1,791.9
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	17,658.2	0.0
41360	Бусад өглөг	4,781.6	2,750.0
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	4,431.6	2,700.0
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	350.0	50.0
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	6,837,649.6	2,427,457.9
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	6,837,649.6	2,427,457.9
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	1,248,819.7	519,452.6
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	1,248,819.7	519,452.6
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	4,383,516.9	1,716,050.9
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	4,348,342.1	5,955,058.7
51220	Тайлант үеийн үр дүн	35,174.8	-4,239,007.8
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	1,205,312.9	191,954.4
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	6,866,508.4	2,431,999.8

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	4,135,197.0	1,592,674.4
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	81,416.7	298,575.9
110	Орлогын албан татвар	53,420.8	239,184.1
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	53,420.8	239,184.1

Баянговь сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	0.0	204,555.0
110002	Үйл ажиллагааны орлого	25,681.3	17,323.5
110003	Хөрөнгийн орлого	23,785.0	15,824.1
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	3,954.4	1,481.6
113	Хөрөнгийн албан татвар	1,960.0	35,598.6
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	0.0	1,646.4
113002	Бууны албан татвар	1,960.0	2,070.0
113004	Малд ногдуулах албан татвар	0.0	31,882.2
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	26,035.9	23,793.2
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	21,293.2	17,326.6
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	2,924.4	3,200.1
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	300.0	650.0
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	18,068.8	13,476.4
1181	Газрын төлбөр	2,090.3	4,180.7
118101	Газрын төлбөр	2,090.3	4,180.7
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	2,230.0	2,222.6
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	2,230.0	2,222.6
1183	Бусад татвар	422.3	63.4
118301	Бусад татвар	422.3	63.4
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	391,431.8	276,017.0
120	Нийтлэг татварын бус орлого	391,431.8	276,017.0
120003	Торгуулийн орлого	6,167.9	3,011.5
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	22,607.7	6,742.5
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	22,607.7	6,387.5
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	0.0	355.0
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	257,611.7	226,300.9
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	105,044.5	39,962.0
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	3,662,348.5	1,018,081.5
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,476,572.2	10,222.4
131003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	3,787.3	10,222.4
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,472,784.9	0.0
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	424,630.2	10,891.1
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	91,000.2	10,891.1
131107	Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн нэмэлт орлого	333,630.0	0.0
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,734,785.5	996,968.0
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	789,923.7	0.0
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	687,065.3	487,306.5
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	257,796.5	509,661.5
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	26,360.7	0.0
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	26,360.7	0.0

II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	4,066,510.9	1,404,356.7
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	4,066,510.9	1,042,520.9
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	3,107,883.2	760,133.9
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,407,566.5	277,695.0
210101	Үндсэн цалин	1,191,693.8	277,695.0
210102	Нэмэгдэл	161,504.7	0.0
210104	Урамшуулал	54,368.0	0.0
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	184,866.4	29,718.3
210201	Тэтгэврийн даатгал	139,170.2	29,718.3
210202	Тэтгэмжийн даатгал	12,016.3	0.0
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	8,980.4	0.0
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,248.8	0.0
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	22,450.7	0.0
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	224,067.0	39,552.5
210301	Гэрэл, цахилгаан	15,696.7	8,094.6
210302	Түлш, халаалт	206,567.2	31,457.9
210303	Цэвэр, бохир ус	1,803.0	0.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	230,212.3	72,277.0
210401	Бичиг хэрэг	14,532.2	5,293.8
210402	Тээвэр, шатахуун	63,500.8	34,818.6
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	6,243.6	500.0
210404	Ном, хэвлэл	1,058.0	0.0
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	10,664.0	11,414.3
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	84,959.6	12,911.8
210408	Бараа материал акталсны зардал	49,254.2	7,338.4
2105	Нормативт зардал	151,087.3	0.0
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	90,729.7	0.0
210502	Хоол, хүнс	52,811.4	0.0
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	7,546.1	0.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	17,374.3	7,973.1
210604	Урсгал засвар	17,374.3	7,973.1
2107	Томилолт, зочны зардал	5,689.4	3,523.8
210702	Дотоод албан томилолт	5,689.4	3,523.8
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	343,846.9	11,043.5
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	337,669.3	5,284.4
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	750.0	300.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	799.3	835.5
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	520.7	287.2
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	349.9	37.5
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,564.0	3,564.0
210807	Газрын төлбөр	193.8	445.0

210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	0.0	290.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	543,173.2	318,350.7
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	61,510.2	17,765.5
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	400.0	3,500.0
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	481,263.0	297,085.1
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	958,627.8	282,387.0
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	126,019.3	31,169.5
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	23,537.4	6,313.2
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	40,486.1	24,356.3
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	59,972.8	0.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,023.0	500.0
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	795,384.2	251,217.5
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	789,923.7	251,023.5
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	3,787.3	0.0
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,673.3	194.0
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	37,224.2	0.0
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	37,224.2	0.0
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	0.0	361,835.8
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	0.0	361,835.8
220001	Хаагдсан данс	0.0	361,835.8
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	68,686.1	188,317.7
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	33,511.3	4,427,325.5
225001	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	33,511.3	870.3
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	0.0	210.0
225010	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Үндсэн хөрөнгө	0.0	4,176,515.2
225011	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Бараа материал	0.0	249,729.9
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	35,174.8	-4,239,007.8

2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3,623,217.2	1,335,098.4
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	81,416.7	298,575.9
110	Орлогын албан татвар	53,420.8	239,184.1
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	53,420.8	239,184.1
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	0.0	204,555.0
110002	Үйл ажиллагааны орлого	25,681.3	17,323.5
110003	Хөрөнгийн орлого	23,785.0	15,824.1
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	3,954.4	1,481.6
113	Хөрөнгийн албан татвар	1,960.0	35,598.6
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	0.0	1,646.4
113002	Бууны албан татвар	1,960.0	2,070.0
113004	Малд ногдуулах албан татвар	0.0	31,882.2
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	26,035.9	23,793.2
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	21,293.2	17,326.6
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	2,924.4	3,200.1
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	300.0	650.0
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	18,068.8	13,476.4
1181	Газрын төлбөр	2,090.3	4,180.7
118101	Газрын төлбөр	2,090.3	4,180.7
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	2,230.0	2,222.6
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	2,230.0	2,222.6
1183	Бусад татвар	422.3	63.4
118301	Бусад татвар	422.3	63.4
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	64,038.5	18,441.0
120	Нийтлэг татварын бус орлого	64,038.5	18,441.0
120003	Торгуулийн орлого	6,167.9	3,011.5
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	57,870.6	15,429.5
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	53,291.7	13,452.4
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	4,578.9	1,977.1
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	3,477,762.0	1,018,081.5
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,476,572.2	10,222.4
131003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	3,787.3	10,222.4

131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,472,784.9	0.0
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	240,043.7	10,891.1
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	91,000.2	10,891.1
131107	Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн нэмэлт орлого	149,043.5	0.0
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,734,785.5	996,968.0
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	789,923.7	0.0
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	687,065.3	487,306.5
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	257,796.5	509,661.5
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	26,360.7	0.0
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	26,360.7	0.0
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	3,262,194.1	904,466.6
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,262,194.1	904,466.6
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,334,416.2	862,730.7
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,426,767.6	324,870.3
210101	Үндсэн цалин	1,014,621.4	221,421.7
210102	Нэмэгдэл	298,032.9	45,167.6
210104	Урамшуулал	108,220.1	2,890.7
210105	Гэрээт ажлын хөлс	5,893.2	55,390.3
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	180,011.9	37,286.9
210201	Тэтгэврийн даатгал	129,712.8	25,332.4
210202	Тэтгэмжийн даатгал	13,208.6	2,991.9
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	10,676.7	2,391.3
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,360.0	596.2
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	24,053.8	5,975.1
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	219,710.3	217,418.5
210301	Гэрэл, цахилгаан	14,080.2	22,279.8
210302	Түлш, халаалт	203,827.1	192,488.9
210303	Цэвэр, бохир ус	1,803.0	2,649.8
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	100,462.2	46,384.5
210401	Бичиг хэрэг	7,620.8	3,857.1
210402	Тээвэр, шатахуун	52,858.3	22,730.0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,635.6	650.0
210404	Ном, хэвлэл	3,184.7	988.0
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	19,059.9	15,359.9
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	12,102.9	2,799.4
2105	Нормативт зардал	77,403.6	0.0
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	25,668.4	0.0
210502	Хоол, хүнс	45,739.4	0.0
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	5,995.8	0.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	11,978.7	10,653.1
210604	Урсгал засвар	11,978.7	10,653.1
2107	Томилолт, зочны зардал	5,011.4	3,487.8
210702	Дотоод албан томилолт	5,011.4	3,487.8

2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	203,898.0	13,737.1
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	196,526.7	7,967.9
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,600.0	300.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	799.3	835.5
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	522.5	275.2
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	139.9	49.5
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	4,042.0	3,564.0
210807	Газрын төлбөр	168.7	445.0
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	99.0	300.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	109,172.5	208,892.6
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	101,639.0	203,392.6
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	7,533.5	5,500.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	927,778.0	41,735.9
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	95,169.5	31,319.5
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	23,553.4	30,519.5
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	39,067.9	0.0
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	28,931.1	0.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,617.2	800.0
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	795,384.2	10,416.4
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	789,923.7	0.0
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	3,787.3	10,222.4
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,673.3	194.0
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	37,224.2	0.0
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	37,224.2	0.0
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	361,023.1	430,631.8
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	223,490.3	641,734.3
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	223,490.3	641,734.3
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	223,490.3	641,734.3
220001	Барилга байгууламж	139,110.0	628,564.8
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	84,380.3	13,169.5
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-223,490.3	-641,734.3
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	137,532.7	-211,102.5
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	189,287.2	326,820.0
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	326,820.0	115,717.4

2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
1	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,248,819.7	1,205,312.9	4,348,342.1	6,802,474.7
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,248,819.7	1,205,312.9	4,348,342.1	6,802,474.7
9	Тайлант үеийн үр дүн	0.0	0.0	35,174.8	35,174.8
10	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,248,819.7	1,205,312.9	4,383,516.9	6,837,649.6
11	2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	1,248,819.7	1,205,312.9	4,383,516.9	6,837,649.6
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-729,367.1	-1,013,358.5	1,571,541.8	-171,183.9
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	519,452.6	191,954.4	5,955,058.7	6,666,465.7
19	Тайлант үеийн үр дүн	0.0	0.0	-4,239,007.8	-4,239,007.8
20	2022 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	519,452.6	191,954.4	1,716,050.9	2,427,457.9

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Батлагдсан төсөв	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	Зөрүү	Хувь
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,628,242.0	1,524,732.4	103,509.6	94%
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	963,791.2	896,167.6	67,623.6	93%
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	931,469.8	864,848.1	66,621.7	93%
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	330,777.0	324,870.3	5,906.7	98%
210101	Үндсэн цалин	221,421.7	221,421.7	0.0	100%
210102	Нэмэгдэл	45,167.6	45,167.6	0.0	100%
210104	Урамшуулал	5,449.6	2,890.7	2,558.9	53%
210105	Гэрээт ажлын хөлс	58,738.1	55,390.3	3,347.8	94%
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	41,783.7	37,286.9	4,496.8	89%
210201	Тэтгэврийн даатгал	28,412.7	25,332.4	3,080.3	89%
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,342.7	2,991.9	350.8	90%
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,674.3	2,391.3	283.0	89%
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	668.5	596.2	72.3	89%
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,685.5	5,975.1	710.4	89%
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	227,053.9	217,418.5	9,635.4	96%
210301	Гэрэл, цахилгаан	18,177.6	22,279.8	-4,102.2	123%
210302	Түлш, халаалт	205,476.3	192,488.9	12,987.4	94%
210303	Цэвэр, бохир ус	3,400.0	2,649.8	750.2	78%
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	46,394.8	46,384.5	10.3	100%

Баянговь сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210401	Бичиг хэрэг	3,866.8	3,857.1	9.7	100%
210402	Тээвэр, шатахуун	22,730.0	22,730.0	0.0	100%
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	650.0	650.0	0.0	100%
210404	Ном, хэвлэл	988.0	988.0	0.0	100%
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	15,360.0	15,359.9	0.1	100%
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,800.0	2,799.4	0.6	100%
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	18,901.1	18,901.1	0.0	100%
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	8,248.0	8,248.0	0.0	100%
210604	Урсгал засвар	10,653.1	10,653.1	0.0	100%
2107	Томилолт, зочны зардал	3,487.8	3,487.8	0.0	100%
210702	Дотоод албан томилолт	3,487.8	3,487.8	0.0	100%
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	6,772.1	6,766.5	5.6	100%
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,000.0	997.3	2.7	100%
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	300.0	300.0	0.0	100%
210803	Даатгалын үйлчилгээ	835.6	835.5	0.1	100%
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	277.5	275.2	2.3	99%
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	50.0	49.5	0.5	99%
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,564.0	3,564.0	0.0	100%
210807	Газрын төлбөр	445.0	445.0	0.0	100%
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	300.0	300.0	0.0	100%
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	256,299.4	209,732.6	46,566.8	82%
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	250,799.4	204,232.6	46,566.8	81%
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	5,500.0	5,500.0	0.0	100%
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	32,321.4	31,319.5	1,001.9	97%
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	32,321.4	31,319.5	1,001.9	97%
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	301.9	0.0	301.9	0%
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	31,219.5	30,519.5	700.0	98%
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	800.0	800.0	0.0	100%
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	664,450.8	628,564.8	35,886.0	95%
220001	Барилга байгууламж	664,450.8	628,564.8	35,886.0	95%
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,628,242.0	1,283,262.1	344,979.9	79%
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,293,632.8	1,268,187.6	-485,781.1	162%
320001	Орон нутгийн төсвөөс	782,406.5	758,526.1	23,880.4	97%
320002	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	511,226.3	509,661.5	-509,661.5	1%
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	334,609.2	15,074.5	319,534.7	5%
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	49,024.9	13,452.4	35,572.5	27%
350002	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,000.0	1,622.1	-622.1	162%
350003	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	284,584.3	0.0	284,584.3	0%
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.0	285,019.3	-285,019.3	1%
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.0	43,549.0	-43,549.0	1%

4.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	ТЗ цэвэр дүн
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	10,891.1
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	6,809.6
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	6,615.6
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	6,615.6
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	6,615.6
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	194.0
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	194.0
213405	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	194.0
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	4,081.5
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	4,081.5
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	4,081.5
I	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	10,891.1
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	10,891.1
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	10,891.1

6. 3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Байгууллагын үйл ажиллагааны чиглэл, зорилго, зорилтын талаар:

Орчин үеийн тэргүүний дэвшилтэт технологийг ажил албандаа нэвтрүүлж өндөр боловсрол мэргэжилтэй чадварлаг төрийн албаны бүтцээр төрийн үйлчилгээг байгууллага иргэдэд түргэн, шуурхай, хүртээмжтэй, чанартай хүргэхэд оршино гэж тодорхойлсон.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй гэж үзлээ.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

Баянхонгор аймгийн Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын алба нь Баянговь сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн харьяа байгууллагуудын 2022 оны санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоод аудит хийгээгүй байна

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ

илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандартад шаардсан зарчмын дагуу нягтлан бодох бүртгэлийн аккрузл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна

3.4 НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН ГОЛ БОДЛОГО, ТОЛИЛУУЛГАД ГАРСАН ӨӨРЧЛӨЛТҮҮД

Баянговь сумын Засаг даргын 2022 санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг Сангийн сайдын 2015 оны 341 дүгээр тушаалаар баталсан "Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн болон Засгийн газрын санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, тодруулга бэлтгэх журам"-ын дагуу бэлтгэсэн байна. Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн 2,431,999.8 мянган төгрөг байгаа нь өмнөх оноос 4,434,508.6 мянган төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	982,945.4	783,437.1	(199,508.3)
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	326,820.0	115,717.4	(211,102.5)
33	АВЛАГА	315,546.0	304,638.8	(10,907.1)
34	УРЬДЧИЛГАА	0.0	250.0	250.0
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	340,579.5	124,430.8	(216,148.6)
36	НӨӨЦИЙН БАРАА	0.0	238,400.0	238,400.0
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	5,883,563.0	1,648,562.8	(4,235,000.3)
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	5,883,563.0	1,648,562.8	(4,235,000.3)
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	6,866,508.4	2,431,999.8	(4,434,508.6)
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	28,858.8	4,541.9	(24,316.9)
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	6,837,649.6	2,427,457.9	(4,410,191.6)
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	6,866,508.4	2,431,999.8	(4,434,508.6)

Эх сурвалж: 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

3.4.1 Мөнгөн хөрөнгө

Мөнгөн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 326,820.0 мянга, эцсийн үлдэгдэл 115,714.4 мянган төгрөг болж 211,102.5 мянган төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт № 1. Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
Төрийн сангийн дансанд байгаа бэлэн мөнгө	326,820.0	115,717.4	(211,102.5)	100
Дүн	326,820.0	115,717.4	(211,102.5)	100

Эх сурвалж: Баянговь сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэлд байгаа 115,717.4 мянган төгрөг нь төрийн сангийн орон нутгийн ерөнхий орлогын дансанд төсөвт байгууллагуудын буцааж төвлөрүүлсэн 14,618.7 мянга, орон нутгийн төсвийн зарцуулагдаагүй үлдэгдэл 57,549.8 мянга, нийт 72,168.5 мянга,

Орон нутгийн хөгжлийн сангийн дансанд 36,803.0 мянга, Сум хөгжүүлэх сангийн дансанд 6,745.9 мянган төгрөг байршиж байна.

3.4.2 Авлага

Авлага дансны эхний үлдэгдэл 315,546.0 мянга, эцсийн үлдэгдэл 304,638.8 мянган төгрөг болж 10,907.1 мянган төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт № 2. Авлагын үлдэгдэл / мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	11,900.5	595.6	11,304.9	0%
Татаас, санхүүжилтийн авлага	184,586.5	0.0	184,586.5	0%
Байгууллагаас авах авлага	70,830.0	99,079.0	(28,249.0)	33%
Хувь хүмүүст олгосон зээл	48,229.0	204,964.2	(156,735.2)	67%
Дүн	315,546.0	304,638.8	10,907.1	100%

Эх сурвалж: Баянговь сумын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тус сумын нийт авлагын 67 хувийг Сум хөгжүүлэх сангийн зээлийн авлага, 33 хувийг Орон нутгийн хөгжлийн сангийн малжуулах, өвс тэжээлийн авлага эзэлж байгаа нь голлох нөлөөг үзүүлж байна.

Хүснэгт № 3. Авлагын үлдэгдэл байгууллагаар /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
ИТХ	495.6	495.6	0.0	0%
ЗДТГ	744.9	100.0	644.9	0%
ЕБС	7,363.0	-	7,363.0	0%
ЭМТ	184,644.5	-	184,644.5	0%
Цэцэрлэг	2,647.9	-	2,647.9	0%
Соёл	671.0	-	671.0	0%
ОНХС	70,750.0	99,079.0	(28,329.0)	33%
СХС	48,229.0	204,964.2	(156,735.2)	67%
НИЙТ ДҮН	315,546.0	304,638.8	10,907.15	100%

Эх сурвалж: Баянговь сумын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

3.4.3 БАРАА МАТЕРИАЛ

Бараа материалын эхний үлдэгдэл 340,579.5 мянга, эцсийн үлдэгдэл 363,830.8 мянган төгрөг болж, 22,251.4 мянган төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт № 4. Бараа материалын үлдэгдэл /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
Тусгай зориулалтын материал	22,585.0	9,285.0	13,300.0	3%
Эм боох материал	4,678.2	-	4,678.2	0%
Дуусаагүй үйлдвэрлэл	25,000.0	-	25,000.0	0%
Бэлэн бүтээгдэхүүн	189.7	-	189.7	0%
Бичиг хэргийн материал	10,139.9	4,469.3	5,670.6	1%
Аж ахуйн материал	121,973.4	33,834.6	88,138.8	9%
Сэлбэг хэрэгсэл	40.0	-	40.0	0%
Түлш, шатах тослох материал	-	-	0.0	0%
Барилгын засварын материал	15,786.0	-	15,786.0	0%
Хүнсний материал	1,846.2	-	1,846.2	0%
Бусад хангамжийн материал	123,079.6	61,580.4	61,499.3	17%
Мал амьтад	15,261.5	15,261.5	0.0	4%
Нөөцийн бараа	-	238,400.0	-238,400.0	66%
Дүн	340,579.46	362,830.82	-22,251.4	100%

Эх сурвалж: Баянговь сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Бараа материалын үлдэгдэл урьд оноос 22,251,4 мянган төгрөг буюу 35 хувиар өссөн нь Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгөөр хэрэгжсэн төсөл арга хэмжээний дуусгаагүй ажлыг нөөцийн бараа материал дансанд 238,400.0 мянган төгрөгөөр нэмж бүртгэсэн нь голлох нөлөөг үзүүлж байна.

Хүснэгт № 5. Бараа материалын үлдэгдэл байгууллагаар /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
ИТХ	4,561.0	4,613.5	(52.5)	1%
ЗДТГ	86,288.6	119,817.4	(33,528.8)	33%
ЕБС	104,343.2	-	104,343.2	0%
ЭМТ	42,930.8	-	42,930.8	0%
Цэцэрлэг	69,500.6	-	69,500.6	0%
Соёл	32,955.3	-	32,955.3	0%
ОНХС	-	238,400.0	(238,400.0)	66%
СХС	-	-	-	0%
НИЙТ ДҮН	340,579.5	362,830.8	-22,251.36	100%

Эх сурвалж: Баянговь сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тайлант онд нийт нэмэгдсэн 345,419.8 мянган төгрөгийн бараа материалын 305,457.7 мянган төгрөг нь төсвийн хөрөнгөөр худалдан авсан, 39,962.0 мянган төгрөгийн бараа материал шилжүүлэн орлогоор бүртгэсэн, 65,890.0 мянган төгрөгийн бараа материалыг үйл ажиллагаандаа зарцуулж, сумын сургууль, цэцэрлэг, эрүүл мэндийн төв, соёлын төвүүд нь улсын төсвөөс санхүүждэг болсонтой холбогдуулан оны эхэнд байсан 249,729.9 мянган төгрөгийн бараа материалыг бүтцийн өөрчлөлтөөр шилжүүлэн данс бүртгэлээс хассан байна.

3.4.4 Үндсэн хөрөнгө

Үндсэн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 7,673,926.1 мянга, эцсийн үлдэгдэл 3,064,756.7 мянган төгрөг болж, 4,609,169.4 мянган төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт № 7. Үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэл /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
БИЕТ ХӨРӨНГӨ	7,607,146.1	3,039,038.7	4,568,107.4	1.0
Барилга байгууламж, орон сууц	5,812,544.2	1,867,920.5	3,944,623.7	61%
Тээврийн хэрэгсэл	282,810.0	281,630.0	1,180.0	9%
Машин тоног төхөөрөмж	670,796.1	274,573.8	396,222.3	9%
Тавилга эд хогшил	298,571.1	83,724.8	214,846.3	3%
Зам гүүрийн байгууламж	209,800.0	209,800.0	-	7%
Түүх соёлын дурсгалт зүйл	-	-	-	0%
Номын фонд	33,166.7	317.0	32,849.7	0%
Бусад үндсэн хөрөнгө	299,458.1	321,072.6	(21,614.5)	11%
БИЕТ БУС ХӨРӨНГӨ	66,780.0	25,718.0	41,062.0	100%
Программ хангамж	2,080.0	850.0	1,230.0	3%
Бусад биет бус хөрөнгө	64,700.0	24,868.0	39,832.0	97%
НИЙТ ДҮН	7,673,926.1	3,064,756.7	4,609,169.4	

Эх сурвалж: Баянговь сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тайлант онд сумын ЗДТГ нь 13,169.5 мянган төгрөгийг төсвийн хөрөнгөөр худалдан авч, 226,300.9 мянган төгрөгийн их засварын барилгын сайжруулалтаар бүртгэсэн ба сумын сургууль, цэцэрлэг, эрүүл мэндийн төв, соёлын төвүүд нь улсын төсвөөс санхүүждэг болсонтой холбогдуулан 4,847,479.4 мянган төгрөгийн хөрөнгийг бүтцийн өөрчлөлтөөр шилжүүлэн данс бүртгэлээс хассанаас нийт хөрөнгө 4,609,169.4 мянган төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт № 8. Үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэл байгууллагаар /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
ИТХ	17,056.3	17,906.3	(850.0)	1%
ЗДТГ	2,809,390.5	3,046,850.5	(237,460.0)	99%
ЕБС	1,623,880.1	-	1,623,880.1	0%
ЭМТ	619,327.6	-	619,327.6	0%
Цэцэрлэг	1,405,875.3	-	1,405,875.3	0%
Соёл	1,198,396.5	-	1,198,396.5	0%
ОНХС	-	-	-	0%
СХС	-	-	-	0%
НИЙТ ДҮН	7,673,926.1	3,064,756.7	4,609,169.41	100%

Эх сурвалж: Баянговь сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

3.4.5 Өр төлбөр

Нийт өр төлбөрийн эхний үлдэгдэл 28,858.8 мянга, эцсийн үлдэгдэл 4,541.9 мянган төгрөг болж 24,316.9 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт № 10. Нийт өр төлбөрийн үлдэгдэл /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
Ажилчидтай холбогдсон өглөг	6,419.1	1,791.9	4,627.2	39%
Бараа, үйлчилгээний зардлын өгл	17,658.2	-	17,658.2	0%
Байгууллагад төлөх өглөг	4,431.6	2,700.0	1,731.6	59%
Хувь хүмүүст төлөх өглөг	350.0	50.0	300.0	1%
Дүн	28,858.8	4,541.9	24,316.9	1

Эх сурвалж: Баянговь сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Богино хугацаат өр төлбөрийн үлдэгдэл 4,541.9 мянган төгрөг байгаа нь Орон нутгийн хөгжлийн сангаас өмнөх оны байгууллагад төлөх 2,700.0 мянган төгрөгийн өглөгийг барагдуулаагүй, ЗДТГ-ын 1,791.9 мянган төгрөгийн ажиллагсадтай холбоотой, 50.0 мянган төгрөгийн хувь хүнд өгөх өглөгтэй гарснаас шалтгаалсан байна.

Хүснэгт № 11. Нийт өр төлбөрийн үлдэгдэл байгууллагаар /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
ИТХ	46.3	-	46.3	0%
ЗДТГ	350.0	1,841.9	(1,491.9)	41%
ЕБС	562.2	-	562.2	0%
ЭМТ	22,907.9	-	22,907.9	0%
Цэцэрлэг	358.9	-	358.9	0%
Соёл	543.6	-	543.6	0%
ОНХС	2,700.0	2,700.0	-	59%
СХС	1,390.0	-	1,390.0	0%
НИЙТ ДҮН	28,858.8	4,541.9	24,316.92	100%

Эх сурвалж: Баянговь сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

3.4.6 Засгийн газрын хувь оролцоо

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны эхний үлдэгдэл 6,837,649.5 мянга, эцсийн үлдэгдэл 2,427,457.9 мянган төгрөг болж, 4,410,191.6 мянган төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт № 12. Засгийн газрын хувь оролцоо /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өссөн+ Буурсан -	Дүнд эзлэх хувь
Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	6,837,649.5	2,427,457.9	4,410,191.6	100%
Өмч: - төрийн	1,248,819.7	519,452.6	729,367.1	21%
Хуримтлагдсан үр дүн	4,383,516.9	1,716,050.9	2,667,466.0	71%
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	1,205,312.9	191,954.4	1,013,358.5	8%
Дүн	6,837,649.5	2,427,457.9	4,410,191.6	100%

Эх сурвалж: Баянговь сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны үлдэгдэл 2,427,457.8 мянган төгрөг болж 4,410,191.6 мянган төгрөгөөр буурсан нь боловсрол, соёл, эрүүл мэндийн байгууллагууд улсын төсвөөс санхүүждэг болсонтой холбогдуулан үндсэн хөрөнгө, бараа материалын дансны үлдэгдлийг бүтцийн өөрчлөлтөөр шилжүүлсэн, мөн шилжүүлсэн үнэдсэн хөрөнгөтэй холбоотойгоор хөрөнгийн дахин үнэлгээний 1,013,358.5 мянган төгрөгөөр буурсантай холбоотой байна.

3.4.7 Орлогын данс

Сумын ИТХ-ын хуралдааны 2021.12.15-ны өдрийн 4/19 дүгээр тогтоолоор сумын төсвийн татварын орлогыг 246,100.0 мянга, татварын бус орлогыг 7,000.0 мянган төгрөгөөр /торгуулийн орлогыг 6,000.0 мянга, төсөвт байгууллагын өөрийн орлого 1,000.0 мянга/ нийт 254,300.0 мянган төгрөгөөр баталжээ.

Хүснэгт №13. Төвлөрүүлэх орлого /мянган төгрөг/

Орлогын төрөл	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
Татварын орлого	247,300.0	298,575.9	52,307.7	121%
Хувь хүний орлогын албан татвар	133,000.0	204,555.0	71,555.0	154%
Үйл ажиллагааны орлого	20,000.0	17,323.5	(2,676.5)	87%
Хадгаламжийн хүү	27,000.0	15,824.1	(11,175.9)	59%
ҮХЭХ худалдсан борлуулсны албан татвар	4,000.0	1,481.5	(2,518.5)	37%
ҮХЭХ-ийн татвар	2,000.0	1,646.4	(353.6)	82%
Бууны албан татвар	1,800.0	2,070.0	270.0	115%
Тэмдэгтийн хураамж	2,000.0	3,200.1	1,200.1	160%
Газрын төлбөр	6,800.0	4,180.7	(2,619.3)	61%
ТТАМ ашигласны төлбөр	500.0	650.0	150.0	130%
Хүн амын унд, ахуйн хэрэглээний зориулалтаар ус, рашаан ашигласны төлбөр	1,200.0	2,222.6	1,022.6	185%
Хог хаягдлын үйлчилгээний төлбөр	15,000.0	13,476.4	(1,523.6)	90%
Малын тоо толгойн албан татвар	34,000.0	31,882.2	(2,117.8)	94%
бусад татвар		63.4	63.4	
Татварын бус орлого	7,000.0	4,211.5	(2,788.5)	60%
Торгуулийн орлого	6,000.0	3,011.5	(2,988.5)	50%
Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	1,000.0	1,200.0	200.0	120%
Нийт дүн	254,300.0	302,787.4	49,519.2	

Сумын төсөвт төвлөрөх татварын орлогыг 121 хувь буюу 52,307.7 мянган төгрөгөөр давуулан биелүүлсэн байна. Орлогын нэр төрлөөр авч үзвэл цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрхлэлтийн орлого 71,555.0 мянга, бууны албан татвар 270.0 мянга, тэмдэгтийн хураамж 1,200.1 мянга, ус рашаан ашигласны орлого 1,022.6 мянган төгрөгөөр тус тус давуулан биелүүлсэн байна.

Харин хадгаламжийн хүүгийн орлого 11,175.9 мянга, малын тоо толгойн албан татвар 2,518.5 мянга, газрын төлбөр 2,619.3 мянга, хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж 1,523.6 мянга, хүү торгуулийн орлого 2,988.5 мянган төгрөгөөр тус тус тасарсан байна.

Баянговь сумын татварын орлогын гүйцэтгэлийн мэдээг татварын байцаагч 305,874.0 мянган төгрөг буюу төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн тайлангаас 3,086.8 мянган төгрөгөөр илүү мэдээлж өмнө оны алдаа давтан гаргасан байна.

Төсөвт байгууллагын өөрийн орлогод сумын Засаг даргын Тамгын газар 1000.0 мянган төгрөгийн орлого орохоор төлөвлөснөөс 1.200.0 мянган төгрөг, сумын ОНХС-ийн үйл ажиллагааны орлого 4,680.0 мянган, Сум хөгжүүлэх сангаас олгосон зээл, хүүгийн эргэн төлөлт 8,772.4 мянган төгрөг орсон байна.

3.4.8 Зардлын данс

Тайлант онд төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн хэрэгжүүлэх 70105, 70106, 70503, 71602, 71801, 71802, 71806, 72101 гэсэн кодтой 8 хөтөлбөрт зориулан 1,628,442.0 мянган төгрөгийн төсөв батлагдсанаас 1,524,732.4 мянган төгрөгийг гүйцэтгэлээр зарцуулснаас 487,123.2 мянган төгрөгийг урсгал зардалд зарцуулсан бол 628,564.8 мянган төгрөгийг хөрөнгийн зардалд буюу ОНХС-ийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлэх төсөл арга хэмжээнд зарцуулсан байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Сумын Засаг даргын тайланд нэгтгэгддэг 5 төсвийн байгууллага төсвийн төслийг бэлтгэж, аймгийн СТСХ-т хүргүүлсэн ба Эрүүл мэндийн системийн дээд байгууллага нь нэг хүнээр тооцсон хувьсах зардлын нормативыг баримтлан тухайн сумын хүн амын тоотой харьцуулж төсвийг төлөвлөсөн ба Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын 2021.12.15-ний өдрийн 4/19 дүгээр тогтоолоор нийт 1,750,257.5 мянган төгрөгийг баталсан байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн хэрэгжүүлэх 9 хөтөлбөрийн арга хэмжээний зардалд сумын ИТХ-ын хуралдааны 2021.12.15-ний өдрийн 4/19 дугаар тогтоолоор анх 1,750,257.5 мянган төгрөг, сумын ИТХ-ын хуралдааны 2022.06.07-ны өдрийн 6/012 дугаар тогтоолоор 1,628,242.0 мянган төгрөг болгон 122,015.5 мянган төгрөгөөр бууруулан баталсан.

Эх үүсвэрийг орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас олгох санхүүжилт 511,226.3 мянга, аймгийн төсвөөс олгох санхүүгийн дэмжлэг 487,306.5 мянга, сумын орон нутгийн татварын болон татварын бус орлого 253,300.0 мянга, төсөвт байгууллагын өөрийн орлого 1,000.0 мянга, сум хөгжүүлэх сангийн зээлийн эргэн төлөлтөөс 49,024.9 мянган төгрөг оруулахаар, урьд оны үлдэгдлээс 326,384.3 мянган төгрөгөөр санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Сумын ИТХ-ын хуралдааны 2022.06.07-ны өдрийн 6/012 дугаар тогтоолоор төсвийн нийт зарлагыг 1,628,242.0 мянган төгрөг болгон 122,015.5 мянган төгрөгөөр бууруулсан нь аймгаас олгох санхүүгийн дэмжлэгийг 95,495.7 мянга, ОНХС-аас олгох дэмжлэгийг 19,380.8 мянган төгрөгөөр буурсантай холбоотой байна. Сургууль, цэцэрлэг, соёлын байгууллагын гэрээт ажилчдын цалин, НДШ-ийг орон

нутгийн төсөвт баталсныг 2022 оны 5 сараас улсын төсөвт шилжүүлсэнтэй холбоотойгоор аймгаас олгох санхүүгийн дэмжлэг буурсан байна.

Гүйцэтгэлээр орон нутгийн төсвөөс 773,144.8 мянга, орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас олгох санхүүжилт 506,661.5 мянга, үндсэн үйл ажиллагааны орлого 13,452.4 мянга, туслах үйл ажиллагааны орлого 1,622.1 мянга нийт 1,283,262.1 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч 14,618.7 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 1,524,732.4 мянган төгрөг буюу 93,6 хувьтай байгаа нь ОНХС-аас хэрэгжүүлэн төсөл арга хэмжээг 35,886.0 мянга, Сум хөгжүүлэн сангаас олгохоор төлөвлөсөн зээлийг олгоогүйгээс 46,563.5 мянган төгрөгийн хэмнэлт үүссэн, сумын Эрүүл мэндийн төвд орон нутгийн төсвөөс олгох санхүүжилтийг 7,063.5 мянган төгрөгөөр дутуу олгосон зэргээс шалтгаалсан байна.

Хүснэгт №15. Төсвийн гүйцэтгэл байгууллагаар /мянган төгрөг/

Байгууллагын нэр	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь	ОН-ын төсөвт төвлөрүүлсэн
ЗДТГ	416,118.4	415,797.0	321.4	99.9	521.4
ИТХ	75,201.1	71,326.2	3,874.9	94.8	3,874.9
ЕБСургууль	149,339.3	144,155.4	5,183.9	96.5	5,606.0
Цэцэрлэг	45,576.3	42,398.7	3,177.6	93.0	3,177.6
Эрүүл мэндийн төв	22,573.5	14,568.0	8,005.5	64.5	942.0
Соёлын төв	40,597.9	40,101.1	496.8	98.8	496.8
ОНХС	664,450.8	628,564.8	35,886.0	94.6	
Сум хөгжүүлэх сан	214,384.7	167,821.2	46,563.5	78.3	
Нийт дүн	1,628,242.0	1,524,732.4	103,509.6	93.6	14,618.70

Эх сурвалж: Баянговь сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Нэмэлт санхүүжилтийн дансанд дээд шатны төсвийн захирагчаас хуваарилсан 10,891.2 мянган санхүүжилтийг олгож, зөөврийн компьютер, татварын пос машин, судалгааны зардалд зарцуулсан байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1. Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Баянговь сумын Засаг даргын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар

илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Энэхүү тайланд шалгагдагч байгууллагад нягтлан бодох бүртгэл, тайлагнал, дотоод хяналтын системийг боловсронгуй болгохтой холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор М.Алтантуяа гүйцэтгэж, үе шатны хяналтыг аудитын менежер А.Цээням, Дарга, тэргүүлэх аудитор Б.Мөнхбат нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Баянговь сумын Засаг даргын 2022 оны нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2023 оны 03 дүгээр сарын 05-ний өдөр ирүүлсэн байна.

Баянговь сумын Засаг даргын 1 дүгээр гарын үсгийг Засаг дарга Б.Бат-Амгалан, 2 дугаар гарын үсгийг санхүүгийн албаны дарга Б.Энхжаргал нар зурж хөрөнгийг захиран зарцуулсан байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2022 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангийн нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл “Дунд” гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшнийг 1.0 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2022 оны үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 1,404,356.7 мянган төгрөгөөс 1.0 хувиар буюу 14,043.6 мянган төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 70 хувиар буюу 9,830.5 мянган төгрөгөөр тогтоосон. Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг гүйцэтгэлийн үе шатанд хянаж үзээд шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг хэрэгжилтийг Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2023.03.09-ны өдөр ирүүлсэн.

1. Сумын ЗДТГ-ын даргын 2022.01.02-ны 01 дүгээр тушаалаар сумын Засаг даргын орлогч 1 орон тоогоор баталсан.

2.Тээврийн хэрэгсэл: Сумын ЗДТГ, Эрүүл мэндийн төвөөс бусад төсөвт байгууллагад тээврийн хэрэгсэл байхгүй байна.

3. Баянговь сумын ЗДТГ, ИТХ-аас тэтгэвэрт гарсан албан хаагч тайланд онд байхгүй бөгөөд тэтгэмж олгогдоогүй байна.

4. Орон нутгийн төсвөөс Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 13.3.1, 13.13.2, 13.3.2 дахь заалтаар хориглосон хөрөнгө оруулалтын арга хэмжээг санхүүжүүлээгүй байна.

5. Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн тайлангаар нийт 66,606.0 мянган төгрөгийн зардлыг хэмнэсэн байна

Хүснэгт:Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

мян.төг

№	Зардал	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хэмнэлт
1	Цалин хөлс болон нэмэгдэл Урамшил	330,777.0	324,870.2	5,906.8
2	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	227,053.9	217,418.4	9,635.5
3	Ажил олгогчоос НД-д төлөх шимтгэл	41,783.7	37,286.9	4,496.8
4	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	256,299.4	209,732.5	46,566.9
	Нийт дүнгээр	855,914.0	789,308.0	66,606.0

5.1 Баянговь сумын ЗДТГ-ын 2022 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт 15.2.5¹ дах заалтыг зөрчин 1841.9 мянган төгрөгийн өглөгтэй гарсанд Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг хэрэгжүүлэн ажиллах зөвлөмжийг хүргүүлсэн.

6. Төсвийн байгууллагуудын албан хаагчдад байгууллагын төсвийн төлөвлөлт, зарцуулалтад тавих хяналтыг сайжруулах зорилгоор хамт олны хурлаар урьд оны төсвийн гүйцэтгэл, дараа оны төсвийг танилцуулах ажлыг зохион байгуулах, төсөвт байгууллагуудыг үргүй зардал гаргахгүй байхад анхаарч иргэд олон нийтэд хүргэх мэдээ, мэдээллийг цахимжуулах зайны сургалтыг зохион байгуулах олон нийтийн сүлжээг ашиглан сумын нэгдсэн группээр сурталчлах таниулах ажлыг зохион байгуулсан байна.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны мэдээлэл нийт 145 мэдээлэл оруулсан. Хөрөнгө оруулалт худалдан авалтай холбоотой мэдээлэл 36, төсвийн гүйцэтгэл холбоотой 72 мэдээлэл, бусад мэдээлэл 37 байршуулан ажилласнаас хугацаандаа мэдээлсэн 68, хугацаа хоцорсон 76 мэдээлэл байна. Энэ нь 2022 оны 10 дугаар сард аймгийн Санхүү төрийн сангийн хэлтсээс шалгасан Шилэн дансны мэдээллийг шалгалтаар дутуу оруулсан мэдээллийг нөхөн оруулах чиглэл үүрэг өгөгдөж нэмж мэдээлэл оруулснаас хугацаа хоцорсон төлөвтэй харагдаж байна.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн гэж дүгнэлээ.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Аудитыг бүх төсөвт байгууллагуудыг хамруулан шалгасан ба мөн ОНО-ын гүйцэтгэлийг шалгаж дүнг жилийн эцсийн санхүүгийн тайлантай хамтатган танилцуулсан.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх аудитаар 12,618.7 мянган төгрөгийн 5 зөвлөмж өгснийг Баянговь сумын Засаг даргын 2022.06.024-ны өдрийн 154 дүгээр албан бичгээр хэрэгжилтийг ирүүлсэн байна.

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

¹ хуваарьт болон хугацаа хэтэрсэн өр төлбөрийг жилийн төсөвтөө бүрэн тусгаж өр төлбөр барагдуулах төлөвлөгөө, хуваарь баталж хэрэгжүүлэх;

Байхгүй.

4.7 Аудитын гол асуудал

Сумын ТЕЗ-ийн харьяа байгууллагуудын аудитын явцад хэрэгжүүлэх горим сорилыг төсвийн шатлалд хамаарах байгууллага, нэгж тус бүрээр төлөвлөж хэрэгжүүлсэн бөгөөд аудитын дүн, дүгнэлтийг нэгтгэсэн байдлаар үнэлж, гаргалаа.

Баянговь сумын Засаг даргын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд харьяалагдах 2 төсвийн байгууллага, 2 тусгай сангийн санхүүгийн тайлан нэгтгэгдсэн ба ЭМТ, сургууль, цэцэрлэг, Соёлын байгууллагын орон нутгийн төсвөөс олгосон санхүүжилт, гүйцэтгэл төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд нэгтгэгдсэн байна.

Сумын ТЕЗ-ийн харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар нийт 186,377.6 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрснээс 507.5 мянган төгрөгийн 1 алдааг санхүүгийн тайланд залруулж, 4,358.0 мянган төгрөгийн зөрчилд 2 төлбөрийн акт тогтоож, 44,619.8 мянган төгрөгийн 1 зөрчлийг арилгах албан шаардлага хүргүүлэн, 136,892.3 мянган төгрөгийн 5 зөрчилд зөвлөмж өгч ажилласан байна.

Хүснэгт №17. Төсвийн шууд захирагчийн алдаа зөрчлийн дүн

№	Байгууллага нэгжийн нэр	Аудитын төрөл	Алдаа зөрчлийн ангилал								Аудитаар илэрсэн нийт алдаа, зөрчлийн дүн	
			Аудитаар өгсөн зөвлөмж		Аудитын явцад өгсөн албан шаардлага		Аудитын явцад тогтоосон төлбөрийн акт		Санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн залруулга			
			Тоо	Дүн /төг/	Тоо	Дүн /төг/	Тоо	Дүн /төг/	Тоо	Дүн /төг/	Тоо	Дүн /төг/
1	Баянговь сумын ЗДТГ	Санхүү					1	1,835.0			1.00	1,835.0
		Нийцэл	1	1,841.9	1	44,619.8		-			2.00	46,461.7
2	Баянговь сумын ИТХ	Санхүү	1	4,000.0	0	-	0	-	0	-	1.00	4,000.0
		Нийцэл	0	-	0	-	0	-	0	-	-	-
3	Баянговь сумын Орон нутаг хөгжлийн сан	Санхүү	2	89,075.0	0	-	1	2,523.0	0	-	3.00	91,598.0
		Нийцэл		-		-		-		-	-	-
4	Баянговь сумын Сум хөгжүүлэх сан	Санхүү	1	41,975.4	0	-	0	-	1	507.5	2.00	42,482.9
		Нийцэл	0	-	0	-	0	-	0	-	-	-
Нийт		Санхүү	4	135,050.4	0	-	2	4,358.0	1	507.5	7	139,915.9
		Нийцэл	1	1,841.9	1	44,619.8	0	-	0	-	2	46,461.7
		Дүн	5	136,892.3	1	44,619.8	2	4,358.0	1	507.5	9	186,377.6

Эх сурвалж: Төрийн аудитын байгууллагын зөрчлийн нэгтгэл

5. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 3,086.8 мянган төгрөгийн зөрчил² илэрснээс, зөрчил арилгах 1 албан шаардлага хүргүүлж, 3,086.8 мянган төгрөгийн 1 зөвлөмж өгсөн.

5.1 Зөвлөмж

1. Нягтлан бодох бүртгэлийн тайлагналтай холбоотой асуудал

1.Илрүүлэлт: Баянговь сумын Засаг даргын тайланд нэгтгэгддэг төсөвт байгууллагуудын санхүүгийн үйл ажиллагаанд тавих хяналт сулаас 2022 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар 186,377.6 мянган төгрөгийн 9 алдаа, зөрчил илэрсэн байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.2.10-т “өөрийн эрхлэх асуудлын хүрээнд дотоод аудитын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх” гэж заасныг зөрчсөн “Нийцсэн бөгөөд зохистой байх” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Төсвийн тухай хуулийн 14.2.10 дахь хэсэгт мөрдөж, өөрийн эрхлэх асуудлын хүрээнд төсөвт байгууллагуудад дотоод хяналтыг хэрэгжүүлж ажиллах.

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад жилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

2. Илрүүлэлт: Баянговь сумын татварын орлогын мэдээг 305,874.0 мянган төгрөг буюу төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн тайлангаас 3,086.8 мянган төгрөгөөр илүү мэдээлсэн байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.2 дахь “санхүүгийн аливаа үйл ажиллагааг нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын болон үндэсний стандартын дагуу, цаг хугацаанд нь, үнэн зөв, үндэсний мөнгөн тэмдэгтээр илэрхийлэн бүртгэж, тайлагнах”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.6 дахь “эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах” гэсэн заалтыг зөрчсөн санхүүгийн тайлангийн “Нийцсэн бөгөөд зохистой байх” гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Цаашид орон нутгийн дансанд төвлөрсөн орлогын тайлан мэдээг Татварын хэлтэст үнэн зөв мэдээлж байх зөвлөмж өгөв.

5.2 Албан шаардлага

Баянговь сумын Засаг даргын 2022 онд хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, хүрэх үр дүнг сумын ИТХ-аар батлуулаагүй, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Төсвийн тухай хуулийн 54 дүгээр зүйлийн 54.5 дахь заалтын дагуу бэлтгэж тайлагнаагүй байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 54 дүгээр зүйлийн 54.5 дахь “Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан нь дараах бүрэлдэхүүн хэсэгтэй байна” гэсэн заалтыг зөрчсөн санхүүгийн тайлангийн “Нийцсэн бөгөөд зохистой байх” гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Цаашид Засаг даргын тайлант онд хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, хүрэх үр дүнг сумын ИТХ-аар батлуулах, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Төсвийн тухай хуулийн 54.5 дахь заалттай нийцүүлэн тайлагнаж байх, мөн хуулийн 64.1.3-т заасны дагуу Төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг сумын ИТХ-аар хэлэлцүүлж батлуулж байх албан шаардлага хүргүүлэв.

Аудитаар өгсөн зөвлөмжийг бүрэн хэрэгжүүлж биелэлтийг нотлох баримтын хамт 2023 оны 09 дүгээр сарын 20-ны дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Баянговь сумын Засаг даргын тайланд нэгтгэгддэг төсөвт байгууллагуудын 2022 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар 86,377.6 мянган төгрөгийн 9 алдаа, зөрчил илэрсэн байна	1	0					1	0				
Баянговь сумын татварын орлогын мэдээг 305,874.0 мянган төгрөг буюу төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн тайлангаас 3,086.8 мянган төгрөгөөр илүү мэдээлсэн байна.	1	3,086.8					1	3,086.8				
Баянговь сумын Засаг даргын 2022 онд хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, хүрэх үр дүнг сумын ИТХ-аар батлуулаагүй, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Төсвийн тухай хуулийн 54 дүгээр зүйлийн 54.5 дахь заалтын дагуу бэлтгэж тайлагнаагүй	1	0			1	0						
Дүн	3	3,086.8			1	0	2	3,086.8				

---оОо---